

Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020

Karmøy kommune

Juni 2016

www.kpmg.no

Forord

Kontrollutvalget har i møte den 25.11.2015 valgt KPMG til å utarbeide plan for forvaltningsrevisjon i Karmøy kommune. Planen skal være fundert i en overordnet analyse av risiko- og vesentlighet av forholdene i kommunen. Det blir her lagt fram plan for forvaltningsrevisjon med vedlegg for overordnet analyse. Planen skal bli vedtatt av kommunestyret.

Formålet med planen er å peke ut områder innenfor virksomheten til Karmøy kommune som skal prioriteres med tanke på forvaltningsrevisjon.

Dette er en plan for perioden 2016-2020.

I planen er det foreslått at kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer og omprioriteringer i planen. Slik tilgang til å delegere går fram av forskrift om kontrollutvalg § 10¹.

Oppbygging av plandokumentet

I kapittel 1 er en innledning til planen, som beskriver bakgrunn, formål og metode som er benyttet. I kapittel 2 er det kort redegjort for formålet med forvaltningsrevisjon, lov- og forskriftskrav til forvaltningsrevisjon og ulike typer av forvaltningsrevisjon. I kapittel 3 er framlegget til prioritering av områder for forvaltningsrevisjon i perioden 2016-2020 i Karmøy kommune.

Haugesund, 21. juni 2016

Roald Stakland
Partner

¹ Forskrift av 15. juni 2007 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner, med hjemmel i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

Innhold

1	Innledning	5
1.1	Bakgrunn for utarbeiding av planen	5
1.2	Formål	5
1.3	Metode	5
2	Om forvaltningsrevisjon	6
2.1	Formål med forvaltningsrevisjon	6
2.2	Lov- og forskriftskrav om forvaltningsrevisjon	6
2.3	Ulike typer av analyser i forvaltningsrevisjon	8
3	Plan for forvaltnings-revisjon 2016-2020	10
3.1	Overblikk over identifiserte områder for forvaltningsrevisjon	10
3.2	Framlegg til kommunestyrets prioritering av områder for forvaltningsrevisjon	11

1 Innledning

1.1 Bakgrunn for utarbeiding av planen

Kommuneloven § 77 nr. 4 pålegger kontrollutvalget å se til at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon. Kommunens virksomhet skal årlig være gjenstand for forvaltningsrevisjon.² Det skal lages en plan for gjennomføringen av forvaltningsrevisjon³. Planen må utarbeides innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, dvs. innen utgangen av 2016. Planen skal vedtas av kommunestyret.

I kontrollutvalgets møte den 25.11.2015 ble KPMG valgt til å utarbeide framlegg til plan for forvaltningsrevisjon for 2016-2020 i Karmøy kommune. Planen er basert på en overordnet analyse av risiko- og vesentlighetsvurderinger av den kommunale virksomheten. Analysen er vedlagt denne planen.

1.2 Formål

Formålet med plan for forvaltningsrevisjon er å prioritere områder som kan være aktuelle for forvaltningsrevisjon i planperioden 2016-2020.

Planen for forvaltningsrevisjon redegjør for:

- ✓ Formålet med forvaltningsrevisjon
- ✓ Hvilke regler som gjelder for forvaltningsrevisjon
- ✓ Ulike typer av analyser for forvaltningsrevisjon
- ✓ Hvilke område som er prioritert for forvaltningsrevisjon i Karmøy kommune

1.3 Metode

Som det går fram av § 10 i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner skal plan for forvaltningsrevisjon være basert på risiko og vesentlighetsvurderinger. Framgangsmåte for utarbeiding av overordnet analyse av risiko- og vesentlighetsvurderinger, og plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020, er nedfelt i tilbudet fra KPMG av 17.11.15. Overordnet analyse er vedlagt denne planen, og begreper og metode er også nærmere beskrevet i dette vedlegget.

Framlegg til analysen utgjør grunnlaget for framlegg av denne planen. Analysen er videre håndtert i kontrollutvalget 11.5.2016. I møtet vurderte kontrollutvalget risiko, og prioriterte og valgte ut selskaper som kan være aktuelle for forvaltningsrevisjon i planperioden.

² Forskrift om kontrollutvalg § 9.

³ Forskrift om kontrollutvalg § 10.

2 Om forvaltningsrevisjon

2.1 Formål med forvaltningsrevisjon

Formålet med forvaltningsrevisjon er å gjennomføre systematiske undersøkelser av den kommunale virksomheten rettet mot økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Forvaltningsrevisjon skal gi kommunestyret relevant informasjon om virkninger av offentlige tiltak. Forvaltningsrevisjonen skal bidra til å gi kommunestyret et bedre grunnlag for å treffe vedtak, eventuelt endre tidligere vedtak, samt bidra til en bedre og mer effektiv forvaltning.

2.2 Lov- og forskriftskrav om forvaltningsrevisjon

Krav til forvaltningsrevisjon er lovhjemlet i kommuneloven og utdypet i forskrift om revisjon og forskrift om kontrollutvalg.

2.2.1 Kommuneloven

Kommuneloven § 77 nr. 4 pålegger kontrollutvalget å se til at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon. Regelen omhandler ansvaret og oppgavene til kontrollutvalget og lyder:

“4. Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).”

I forarbeidene⁴ til kommuneloven går det fram at kontrollutvalget utfører forvaltningsrevisjon, på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalget har ansvar for å se til at kommunen blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.

2.2.2 Forskrift om revisjon og forskrift om kontrollutvalg

Forskrift om revisjon regulerer nærmere innholdet i forvaltningsrevisjon. Forskrifta har regler om:

- ✓ Plikt til utføre forvaltningsrevisjon, § 6.
- ✓ Innhold i forvaltningsrevisjon, i § 7.
- ✓ Rapportering om forvaltningsrevisjon, § 8.

Plikt til utføre forvaltningsrevisjon

Kommunens virksomhet skal være gjenstand for forvaltningsrevisjon og forvaltningsrevisjon skal skje på den måten som er fastsatt i forskrift om revisjon kapittel 3.

⁴ Ot.prp.nr.70 (2002-2003)

Forvaltningsrevisjon kan utføres av den som er ansvarlig for revisjon av kommunens årsregnskap. KPMG er kommunens revisor og kan gjennomføre forvaltningsrevisjon på vegne av kontrollutvalget. Dersom et revisjonsselskap / annet foretak / selskap utfører forvaltningsrevisjon skal ansvarlig forvaltningsrevisor utpekes for hvert oppdrag (oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor).

Innhold i forvaltningsrevisjonen

Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Dette omfatter undersøkelse av om:

- a) Forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,
- b) Forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er på området,
- c) Regelverket blir etterlevd
- d) Forvaltningens styringsverktøy og virkemiddel er hensiktsmessige
- e) Avgjørelsesgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organ samsvarer med offentlige utredningskrav,
- f) Resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.

Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjon skal skje i samsvar med god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området (NKRFs RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon). Det skal etableres revisjonskriterium for det enkelte prosjekt.

Rapportering om forvaltningsrevisjon

Revisor skal fortløpende rapportere til kontrollutvalget om resultatene av gjennomførte forvaltningsrevisjoner.

Det er viktig at administrasjonssjefen får mulighet til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som går fram av rapporten. Administrasjonssjefens kommentarer skal gå fram av rapporten, slik at disse blir kjent for kontrollutvalget og kommunestyret. Dette bidrar til saksopplysning og verifisering av det datagrunnlaget rapporten bygger sine vurderinger og konklusjoner på.

Dersom et kommunalt foretak er gjenstand for forvaltningsrevisjon, skal styret og daglig leder bli gitt anledning til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som går fram av rapporten.

Forskrift om kontrollutvalg kapittel 5 fastsetter kontrollutvalget sine oppgaver ved forvaltningsrevisjon. Forskriften har blant annet regler om:

- ✓ Årlige forvaltningsrevisjoner, § 9
- ✓ Rapporter om forvaltningsrevisjon, § 11.
- ✓ Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter, § 12

Årlige forvaltningsrevisjoner

Kontrollutvalget skal se til at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.

Rapporter om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal med utgangspunkt i planen for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, avgi rapport til kommunestyret om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og om resultatene av disse.

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter

Kontrollutvalget skal se til at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandling av rapporter om forvaltningsrevisjon blir fulgt opp, og gi rapport til kommunestyret om hvordan kommunestyrets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er fulgt opp. Det viktig at kontrollutvalget følger opp hvordan administrasjonen har gjennomført kommunestyrets merknader, dette også for at

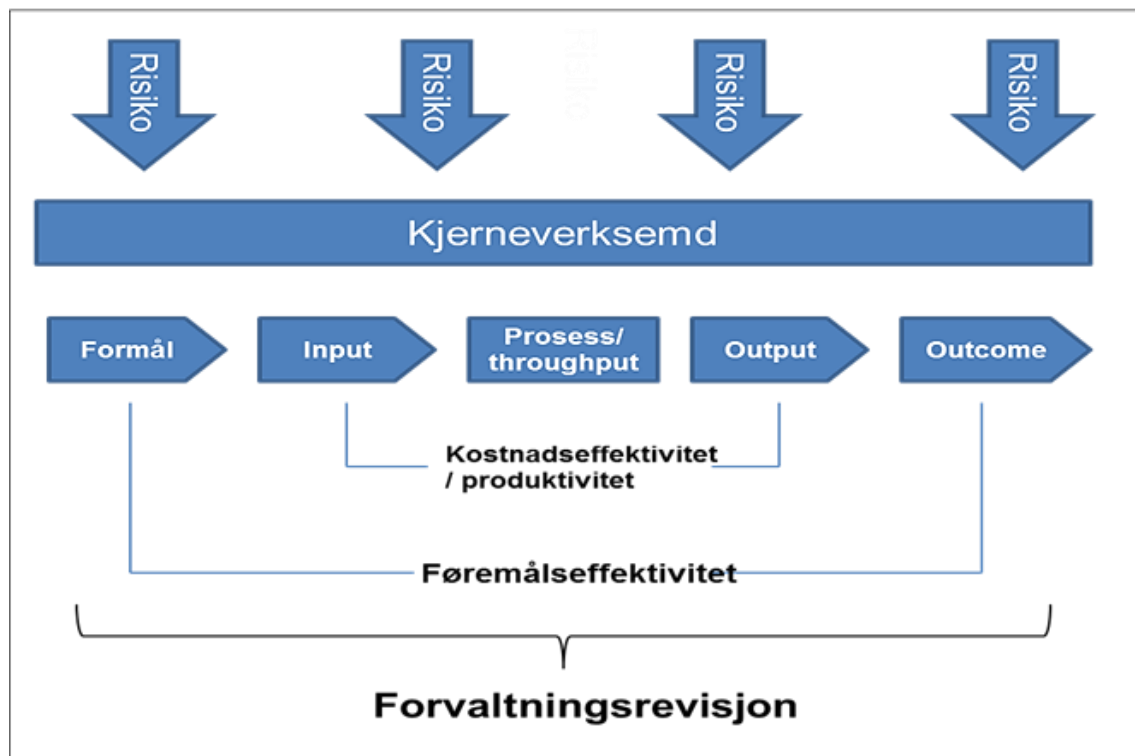
kontrollutvalget skal kunne ivareta plikten som kontrollutvalget har til å rapportere om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

2.3 Ulike typer av analyser i forvaltningsrevisjon

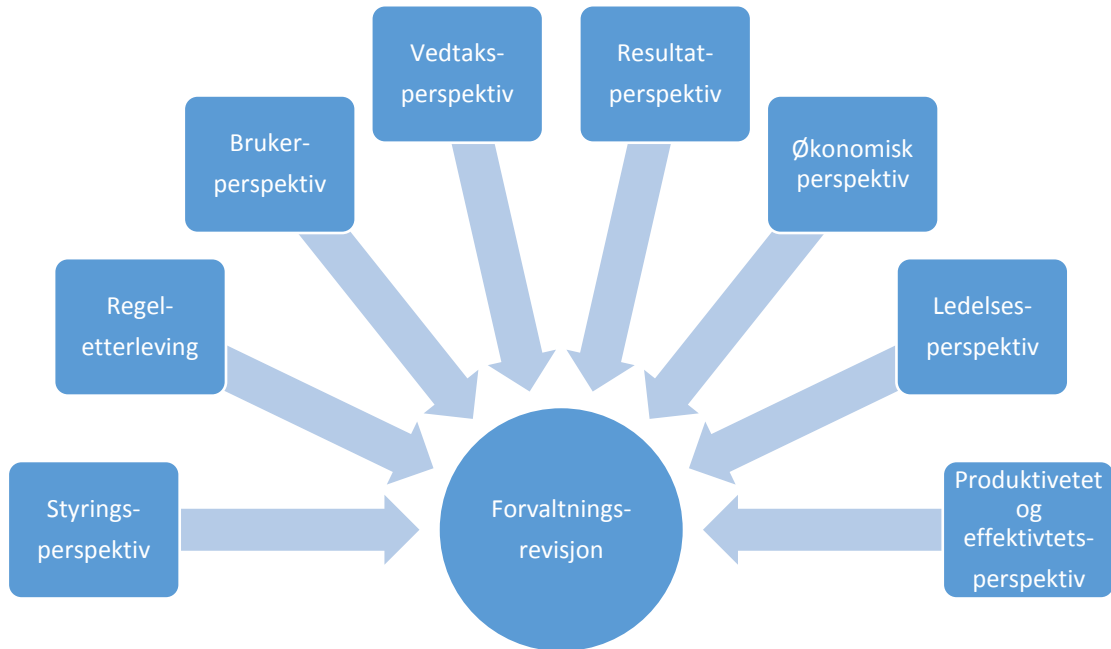
Forvaltningsrevisjon kan vinkles ut fra en eller flere analysetyper. Valg av problemstillinger og revisjonskriterier bør sees i sammenheng med hvilke analysetyper som blir valgt i forvaltningsrevisjonsprosjekt. Eksempler på ulike analyser er:

Analysetype	Beskrivelse
Mål- og resultatanalyser	Med fokus m.a. på effekter og virkninger (outcome) av virksomhet sett i forhold til formål og målsettinger.
System- og prosessanalyser	Med fokus bl.a. på internkontroll, sikkerhetsaspekter, prosessuelle rutiner og prosedyrer (throughput); om disse er tilfredsstillende sett i forhold til krav som gjelder
Produktivitet og effektivitetsanalyser	Med fokus m.a. på forholdet mellom input og output; forholdet mellom innsatsfaktorer og resultat.
Compliance analyser	Analyser med spesielt fokus på samsvar mellom de facto utførelse og pålagte krav/rammevilkår.
Induktive analyser	Analyser med spesielt fokus på opplevde eller potensielle problemområder.

Forvaltningsrevisjon kan gjennomføres på alle sektorer i den kommunale virksomheten; skole, barnevern, helsesektoren, administrasjon mv. Forvaltningsrevisjon er et egnet virkemiddel for å undersøke alle sider ved kommunal virksomhet, herunder vurdere effektivitet i prosesser, kostnader, produktivitet og måloppnåelse. Dette er illustrert i figuren under:

Valg av analysetype henger også sammen med hvilke perspektiv som blir lagt til grunn for forvaltningsrevisjonen. Figuren under viser ulike perspektiver som kan ligge til grunn for det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekt - aleine eller i kombinasjon med flere perspektiver:

Eksempelvis vil brukerperspektiv være sentralt i en forvaltningsrevisjon av tjenestetilbudet i pleie- og omsorgssektoren, mens vedtaksperspektivet vil være sentralt i en forvaltningsrevisjon rettet mot oppfølging av politiske vedtak.

Perspektiv vil være styrende for gjennomføringen av forvaltningsrevisjon, herunder valg av formål, problemstillinger, revisjonskriterier og metodikker for innsamling av data mv. Hvilket perspektiv som blir vektlagt avhenger av føringer fra kontrollutvalget.

3 Plan for forvaltnings- revisjon 2016-2020

3.1 Overblikk over identifiserte områder for forvaltningsrevisjon

Den overordnede analysen, som er vedlagt planen, gir et overblikk over identifiserte og mulige områder for forvaltningsrevisjon. Disse områda har kontrollutvalget tatt utgangspunkt i ved prioritering og valg av områder for forvaltningsrevisjon.

Prioriteringa er blant annet gjort ut fra følgende hensyn:

- ✓ Liv og helse
- ✓ Sikring av verdier
- ✓ Brukerperspektiv - oppfylning av brukerrettigheter og kvalitet
- ✓ Kostnadseffektivitet
- ✓ Politisk aktualitet og formåls effektivitet
- ✓ Forbedringspotensial
- ✓ Nylig gjennomført forvaltningsrevisjon

Den overordnede analysen identifiserer først og fremst områder for forvaltningsrevisjon, mens en ved bestillingen av enkeltstående prosjekter vil nærmere spisse og operasjonalisere hva som skal være tema og gjenstand for revisjon, ved hjelp av konkrete formål, problemstillinger og revisjonskriterier.

3.2 Framlegg til kommunestyrets prioritering av områder for forvaltningsrevisjon

Med utgangspunkt i den overordnede analysen prioriterer kommunestyret følgende områder for forvaltningsrevisjon i perioden 2016-2020, i prioritert rekkefølge:

1. Kommunens håndtering av varslingssaker
2. Kommunens organisering av tilbudet til flyktninger
3. Kostnadseffektivitet innenfor helse- og omsorgssektoren
4. Offentlige innkjøp – Etterlevelse av regelverk, rutiner og kompetanse

Følgende områder kan også være aktuelle for forvaltningsrevisjon i uprioritert rekkefølge:

- Effektivitet/kvalitet i rus- og psykisk helsetjeneste
- Kvalitet på opplæringen i grunnskolen
- Etterlevelse av lovkrav i barnevernstjenesten
- Styring og kontroll av IKT i kommunen
- Økonomistyring – herunder håndtering av
 - a. Merforbruk i forhold til budsjett /
 - b. Usikkerhet tilknyttet framtidig inntektsgrunnlag

Områdene er nærmere omtalt i vedlegget, Overordnet analyse, med unntak for området "Kommunens håndtering av varslingssaker". Sistnevnte området ble foreslått av kontrollutvalget i møte 15.6.2016. At kommunen har gode rutiner for varsling, og håndterer varslingssaker på rett måte, er viktig for forbedringsarbeidet i kommunen.

Det blir foreslått at kommunestyret delegerer til kontrollutvalget myndighet til å gjøre endringer i plan for forvaltningsrevisjon i planperioden 2016-2020, slik at kontrollutvalget kan velge forvaltningsrevisjoner innenfor alle identifiserte områder listet i vedlegg til planen; Overordnet analyse, dersom risikobildet endrer seg i planperioden eller det oppstår behov for å gjøre forvaltningsrevisjon på andre områder enn de som er listet over.

© 2016 KPMG AS, a Norwegian member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

This proposal is made by KPMG AS, a member firm of the KPMG network of independent firms affiliated with KPMG International, a Swiss cooperative, and is in all respects subject to the negotiation, agreement, and signing of a specific engagement letter or contract. KPMG International provides no client services. No member firm has any authority to obligate or bind KPMG International or any other member firm vis-à-vis third parties, nor does KPMG International have any such authority to obligate or bind any member firm.

